

CERERE nr. 03/3442 din 05 mai 2020

privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a
*proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la evaluarea condițiilor
de detenție din instituțiile penitenciare*
care urmează a fi anunțat în cadrul ședinței secretarilor generali de stat

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Hotărârea Guvernului cu privire la evaluarea condițiilor de detenție din instituțiile penitenciare
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Justiției
3.	Justificarea depunerii cererii <i>(prevederea actului normativ pentru executarea căreia ori în temeiul căreia s-a inițiat elaborarea proiectului, indicația sau remarca că proiectul este elaborat la inițiativa autorului)</i>	Legea nr. 48/2020 cu privire la restricționarea aplicării reducerii pedepsei condamnatului deținut în condiții precare de detenție
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	- Ministerul Afacerilor Interne - Administrația Națională a Penitenciarelor - Oficiul Avocatului Poporului - Consiliul pentru prevenirea torturii - Cancelaria de Stat - Institutul de Reforme Penale - Consiliul Superior al Magistraturii - Curtea Supremă de Justiție - Curtea de apel Chișinău - Judecătoria Chișinău - Uniunea Avocaților din Republica Moldova - Centrul Național Anticorupție.
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile
6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului: numele, prenumele, funcția, numărul de telefon și adresa poștei electronice de serviciu	Natalia Patrașcu, consultant principal, Direcția elaborare acte normative, tel. 022-20-14-69, email: natalia.patrascu@justice.gov.md
7.	Anexe <i>(proiectul actului a cărui înregistrare se solicită, nota informativă la proiect, după caz, analiza impactului în procesul de fundamentare a proiectului și tabelul de concordanță, alte documente de însoțire a proiectului)</i>	- Proiectul – 11 file; - Nota informativă - 3 file.
8.	Data și ora depunerii cererii	
9.	Semnătura	

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2020

cu privire la evaluarea condițiilor de detenție din instituțiile penitenciare

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:
 - a) Regulamentul privind activitatea Comisiei de evaluare a condițiilor de detenție din instituțiile penitenciare, conform anexei nr. 1;
 - b) Metodologia cu privire la evaluarea condițiilor de detenție din instituțiile penitenciare prin prisma respectării prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform anexei nr. 2.
2. Realizarea prevederilor prezentei hotărâri se va efectua din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute în bugetul de stat și ale altor mijloace, conform prevederilor legale.
3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:

Ministrul justiției

REGULAMENTUL
privind activitatea Comisiei de evaluare a condițiilor de detenție din
instituțiile penitenciare

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind activitatea Comisiei de evaluare a condițiilor de detenție din instituțiile penitenciare (în continuare – *Regulament*) stabilește:

1) modul de constituire și componența Comisiei de evaluare a condițiilor de detenție din instituțiile penitenciare (în continuare – *Comisie*);

2) atribuțiile Comisiei în procesul de evaluare a condițiilor de detenție din instituțiile penitenciare.

2. Comisia este un organ colegial, independent, fără personalitate juridică, creată pentru evaluarea condițiilor de detenție din instituțiile penitenciare prin prisma respectării prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Capitolul II
CONSTITUIREA ȘI ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII COMISIEI

3. Comisia se constituie în cadrul fiecărei instituții penitenciare prin ordinul conducătorului instituției în cadrul căreia se creează.

4. Comisiile sunt compuse din cel puțin 5 membri ai personalului instituției penitenciare, în limita schemei de încadrare, inclusiv președintele și secretarul Comisiei și cel puțin un membru din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor.

5. Pentru a asigura funcționalitatea Comisiilor se desemnează membri supleanți.

6. Președintele Comisiei, de regulă, este desemnat directorul-adjunct al instituției penitenciare.

7. Secretarul Comisiei este desemnat funcționarul din cadrul subdiviziunii interne responsabile de domeniul logistic.

8. În componența Comisiei se includ:

a) funcționari și specialiști ai instituției penitenciare cu experiență profesională în domeniul specific condițiilor materiale de detenție, precum și responsabili de aspectele materiale evaluate;

b) reprezentanți ai instituțiilor naționale în domeniul prevenirii și combaterii torturii, tratamentelor inumane sau degradante, dacă ultimii au delegat reprezentanți din oficiu sau la solicitare;

c) reprezentanți ai societății civile, care desfășoară activități în domeniul respectării drepturilor omului, în baza cererii scrise privind includerea acestora în componența Comisiei.

9. Cererea prevăzută la pct. 8 lit. c), trebuie să includă următoarea informație: numele și prenumele solicitantului, datele de contact ale acestuia, denumirea, adresa juridică și electronică a organizației din care face parte ori cu care colaborează. La cerere se anexează copia documentului ce confirmă împuternicirile și copia buletinului de identitate al solicitantului.

10. În cazul în care cererea nu corespunde cerințelor prevăzute în pct. 9, instituția penitenciară o restituie, cu acordarea unui termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă în termenul acordat nu au fost înlăturate neajunsurile comunicate, cererea solicitantului se consideră că nu a fost depusă.

11. Membrul Comisiei care absentează este înlocuit de către membrul supleant și, respectiv, exercită funcțiile membrului Comisiei absent.

12. Calitatea de membru al Comisiei încetează, în caz de:

- a) suspendare sau încetare a raporturilor de serviciu în condițiile legii;
- b) revocare de către instituția care l-a desemnat;
- c) absență nemotivată consecutivă de la două verificări planificate de către Comisie;
- d) deces.

Capitolul III

ATRIBUȚIILE COMISIEI

13. Comisia are următoarele atribuții:

a) evaluarea nivelului de corespundere a spațiilor de cazare ale deținuților și ale altor spații comune/facilități destinate pentru realizarea drepturilor deținuților prin prisma art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

b) acumularea imaginilor video/fotografice precum și altor purtători de informații despre condițiile de detenție;

c) perfectarea raportului de evaluare a condițiilor de detenție;

d) instituirea și gestionarea dosarului de evaluare a condițiilor de detenție.

14. Președintele comisiei are următoarele atribuții:

1) stabilește data și ora efectuării evaluării condițiilor de detenție;

2) stabilește sarcinile membrilor Comisiei privind colectarea și acumularea datelor și purtătorilor de informații necesare pentru întocmirea raportului de evaluare;

3) coordonează activitatea Comisiei.

15. Secretarul Comisiei are următoarele atribuții:

1) informează membrii Comisiei despre data și ora efectuării evaluării condițiilor de detenție;

2) participă la evaluarea condițiilor de detenție în perioada și ora stabilită;

3) gestionează și ține evidența dosarului de evaluare a condițiilor de detenție;

4) colectează și acumulează datele și purtătorii de informații pentru raportul de evaluare;

5) efectuează alte lucrări necesare în vederea bunei desfășurări a activității Comisiei.

16. Membrii comisiei au următoarele atribuții:

1) participă la evaluarea condițiilor de detenție în perioada și ora stabilită;

2) colectează și acumulează datele și purtătorii de informații pentru raportul de evaluare (se aplică numai pentru personalul instituției penitenciare).

17. Membrii Comisiei au următoarele drepturi:

1) să aibă acces la toate spațiile de cazare a deținuților și alte spații comune/facilități destinate pentru realizarea drepturilor deținuților;

2) să solicite suportul personalului instituției penitenciare la acumularea colectării datelor și purtătorilor de informații despre condițiile de detenție.

18. Comisia are obligația să asigure obiectivitate și imparțialitate în procesul de evaluare a condițiilor de detenție.

Capitolul IV

ACTIVITATEA COMISIEI

19. Activitatea Comisiei se desfășoară la fața locului, în baza Metodologiei cu privire la evaluare condițiilor de detenție din instituțiile penitenciare prin prisma respectării prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, cel puțin de două ori pe ani

20. În caz de modificare a condițiilor materiale de detenție ca urmare a lucrărilor de reparație, se întrunesc ad-hoc pentru evaluarea spațiilor reparate și elaborarea raportului de evaluare a condițiilor de detenție din aceste spații.

METODOLOGIA
cu privire la evaluarea condițiilor de detenție
prin prisma respectării prevederilor art. 3 din Convenția pentru
apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Evaluarea nivelului de corespundere a condițiilor materiale de detenție se realizează prin prisma corespunderii acestora standardelor naționale și internaționale în domeniul drepturilor omului, urmărindu-se prioritar, asigurarea și respectarea standardelor minime cu privire la tratamentul deținuților.

2. Evaluarea condițiilor de detenție se realizează cu scopul de a constata/stabili situația de fapt din instituțiile penitenciare, referitoare, în special, la următoarele aspecte materiale:

- 1) corespunderea spațiului de detenție per deținut;
- 2) dotarea corespunzătoare a celulelor de detenție;
- 3) starea materială a reparației din celulă;
- 4) alimentarea corespunzătoare;
- 5) asigurarea dreptului de a face baie;
- 6) asigurarea dreptului la igiena personală;
- 7) corespunderea facilităților sanitare;
- 8) lipsa de paraziți în celule;
- 9) ventilația, lumina corespunzătoare;
- 10) sistemul de încălzire;
- 11) salubritatea corespunzătoare a celulelor;
- 12) timpul suficient pentru exerciții în aer liber;
- 13) oferta de activități ocupaționale;
- 14) asigurarea dreptului de a nu fi supus fumatului pasiv;
- 15) asigurarea dreptului la asistență medicală corespunzătoare, etc.

Capitolul II
CONDIȚII DE DETENȚIE

3. Evaluarea condițiilor de detenție presupune descrierea detaliată a celulei, cu indicarea: suprafeței acesteia, amenajării și dotării în conformitate cu normele prevăzute în anexele Statutului executării pedepsei de către condamnați, conform chestionarului prevăzut în anexă, precum și a altor încăperi/facilități ale instituției penitenciare.

4. Fiecare încăpere urmează să fie fotografiată de către membrul Comisiei desemnat în acest scop.

5. Membrii Comisiei sunt în drept să colecteze orice informație utilă referitoare la drepturile prevăzute la pct. 2.

Capitolul III

ASIGURAREA DREPTURILOR

6. Comisia va descrie succesiunea de activități desfășurate în scopul asigurării drepturilor prevăzute la pct. 2, după cum urmează:

1) **corespunderea spațiului de detenție per deținut** – se va indica suprafața totală a celulei, cu indicarea numărului de paturi și dimensiunile acestora, precum și numărul persoanelor care se dețin la data efectuării evaluării. Se vor capta imagini fotografice;

2) **dotarea corespunzătoare a celulelor de detenție** – se vor indica date cu privire la amenajarea, dotarea celulei cu descrierea minuțioasă a acesteia. Se vor capta imagini fotografice;

3) **starea materială a reparației din celulă** – se vor indica ultimele lucrări de reparație sau întreținere realizate. Se vor capta imagini fotografice și se vor scana actele relevante;

4) **alimentarea corespunzătoare** – se vor colecta și indica date cu privire la respectarea normelor minime de alimentare a deținuților. Se vor verifica meniurile zilnice și tabelele de repartitie a alimentelor. Se vor verifica și indica certificatele de conformitate a produselor alimentare. Se va descrie modalitatea de servire a mesei. Se vor descrie condițiile tehnice ale cantinei, amenajarea și dotarea acesteia. Se vor capta imagini fotografice și se vor scana actele relevante;

5) **asigurarea dreptului de a face baie** – se va descrie amenajarea băilor, suprafața acestora, ultimele lucrări de reparație sau întreținere realizate, asigurarea cu apă caldă, organizarea procesului de îmbăiere, periodicitatea îmbăierii. Se vor capta imagini fotografice și se vor scana actele relevante;

6) **asigurarea dreptului la igiena personală** – se vor verifica tabelele de repartitie a obiectelor de prima necesitate în conformitate cu legislația execuțional penală, precum și cu obiecte de toaletă și menaj, în limitele prevăzute de normele minime de asigurare cu obiecte de toaletă și menaj a deținuților. Se va descrie modalitate de spălare a hainelor. Se va indica programul de lucru a spălătoriei și gradul de asigurare cu tehnica necesară. Se vor descrie spațiile amenajate pentru uscarea hainelor. Se vor capta imagini fotografice și se vor scana actele relevante;

7) **corespunderea facilităților sanitare** – se va descrie blocul sanitar, dotarea și amenajarea acestuia și, în special, dacă este despărțit de restul celulei. Se vor capta imagini fotografice;

8) **lipsa de paraziți în celule** – se vor descrie celulele în sensul prezenței sau lipsei paraziților. Se va indica periodicitatea de prestare a serviciilor de deratizare și dezinsectizare. Se vor scana actele relevante;

9) **ventilația, lumina corespunzătoare** – se va indica numărul de geamuri și parametrii tehnici ai acestora, amplasarea grilajelor la geamuri. Se va descrie sistemul de ventilație artificială și dispozitivele care asigură iluminarea artificială. Se vor capta imagini fotografice și se vor scana actele relevante;

10) **sistemul de încălzire** – se va descrie sistemul de încălzire și se vor indica informații despre asigurarea cu combustibil (lemn și/sau cărbuni). Se va măsura temperatura aerului din celulă cu condiția ca geamurile să fie închise în perioada rece a anului și deschise în perioada caldă. Se vor capta imagini fotografice și se vor scana actele relevante;

11) **salubritatea corespunzătoare a celulelor** – se va descrie starea sanitaro-igienică a celulelor și obiectele sanitare repartizate de instituția penitenciară pentru efectuarea salubrității. Se vor capta imagini fotografice și se vor scana actele relevante;

12) **timpul suficient pentru exerciții în aer liber** – se va descrie modalitatea de efectuare a plimbărilor în aer liber. Se vor descrie curțile de plimbare, capacitatea și amenajarea acestora, graficul de planificare a plimbărilor, periodicitatea și modul de realizare ale acestora. Se vor capta imagini fotografice și se vor scana actele relevante;

13) **oferta de activități ocupaționale** – se va descrie oferta de activități ocupaționale disponibile la nivelul instituției penitenciare. Se va indica graficul de efectuare a activităților, periodicitatea și condițiile de participare la acestea. Se vor capta imagini fotografice și se vor scana actele relevante;

14) **asigurarea dreptului de a nu fi supus fumatului pasiv** – se va indica informația privind existența sau lipsa locurilor amenajate pentru fumători, existența celulelor pentru fumători și pentru nefumători. Se vor capta imagini fotografice și se vor scana actele relevante;

15) **asigurarea dreptului la asistență medicală corespunzătoare** – se va descrie modul de acordare a asistenței medicale și volumul de medicamente existent, amenajarea încăperilor secției medicale și dotarea acestora, periodicitatea examinării medicale obligatorii, modalitatea de asigurare a dreptului de a beneficia de asistență medicală în afara instituției penitenciare, mențiuni despre contractele de prestări servicii de asistență medicală. Se vor capta imagini fotografice și se vor scana actele relevante;

7. Comisia este în drept să colecteze și alte informații decât cele prevăzute la pct. 6, atunci când există alți factori care pot compensa anumite aspecte ale condițiilor materiale de detenție.

8. După evaluare, Comisia perfectează un raport de evaluare, care va cuprinde informațiile colectate conform rubricilor prevăzute la pct. 6, inclusiv cu

aprecierea nivelului de respectare sau nerespectare a fiecărui drept și date statistice generalizate privind gradul de corespundere a aspectelor materiale de detenție evaluate, prin prisma prevederilor art.3 Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

9. Raportul de evaluare se semnează de către membrii Comisiei care au participat la evaluarea condițiilor de detenție.

Capitolul IV

ARHIVAREA REZULTATELOR EVALUĂRII

10. În baza raportului de evaluare, întocmit de către Comisie, se elaborează dosarul de evaluare, care include inclusiv și, fișele de evaluare a fiecărei celule, și imaginile fotografice captate și actele relevante care au fost scanate.

11. Dosarul de evaluare se păstrează în instituția penitenciară pentru o perioadă nelimitată și se completează permanent la finalul fiecărei evaluări.

Anexă

la Metodologia cu privire la evaluarea condițiilor de detenție prin prisma respectării prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale

CHESTIONAR
cu privire la evaluarea condițiilor conform art. 3
din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale

Instituția penitenciară	
-------------------------	--

I. Descrierea celulei/spațiului de detenție
Celula/spațiul de detenție numărul _____, sectorul nr. _____

1. Date generale			
1.1. Sectorul unde este amplasată celula, spațiul, secția <i>(Ordinul ministrului justiției nr. 339 din 15.05.2018)</i>	- Închis da nu - Semiînchis da nu - Deschis da nu - Izolator de urmărire penală da nu		2.7. Amenajarea în celulă a cabinei/blocului sanitar - suprafața m ² - vase pentru closet, numărul - lavoare, numărul - ușă da nu - ventilare da nu - despărțită prin perete da nu
1.2. Suprafața	m ² (de indicat suprafața de locuit a încăperii, fără a lua în considerare blocul sanitar) _____		2.8. Amenajarea băii/dușului - suprafața (se indică dacă este amplasat în blocul sanitar) - amplasată în celulă da nu - separată de restul celulei da nu - prin perete până în pod da nu - centralizată da nu - ventilare da nu
2. Condițiile de detenție			
2.1. Ventilația	- naturală da nu		2.9. Încălzirea termică a - centralizată da nu

	- instalație de ventilare da nu		celulei	- fără încălzire da nu - sobă da nu
2.2. Iluminarea: - numărul de geamuri, - dimensiunile pentru fiecare geam	- naturală da nu - artificială da nu - mărime geam (dimensiuni) _____ - oberliht da nu - gratii metalice da nu		2.10. Umiditatea aerului	- periodicitatea verificării - metode de constatare a umidității (procedura)
			3. Dotarea celulei/spațiului de detenție	
2.3. Sistem de iluminare	- de bază (220V) da nu - de serviciu(24-36V) da nu - locul amplasării întrerupător _____		3.1. Ușa celulei	- dimensiuni _____ - din lemn da nu - din fier da nu - vizor da nu - vizetă da nu
2.4. Montarea prizelor	- prize la tensiunea 220V da nu - numărul		3.2. Locuri individuale de dormit amenajate	- numărul
2.5. Accesul la apa potabilă	- permanent da nu - acces la apă potabilă în spațiul de detenție da nu - centralizat da nu		3.3. Masă - dimensiunile mesei	- numărul - numărul de locuri - fixate de podea da nu
2.6. Asigurarea temperaturii minime (+18)	- periodicitatea verificării		3.4. Noptieră	- - numărul
3.5. Scaun	- numărul		4. Lucrări de reparație în celulă	
3.6.Difuzor	da nu		4.1. Efectuarea lucrărilor de reparație	Perioada/data ultimei reparații
3.7. Cui pentru haine	- numărul		4.2. Anexarea fotografiilor celulei	Data efectuării fotografiilor - numărul fotografiilor
3.8. Dulap	- numărul		4.3. Tipul lucrărilor de reparație efectuate	
3.9. Poliță de	- numărul			

perete			
3.10. Coș pentru gunoi	da nu		

Data întocmirii chestionarului _____

1

Numele, prenumele, funcția, semnătura membrului Comisiei

¹ Numărul rândurilor corespunde numărului membrilor Comisiei

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire
la evaluarea condițiilor de detenție din instituțiile penitenciare

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la evaluarea condițiilor de detenție din instituțiile penitenciare este elaborat de Ministerul Justiției în colaborare cu Administrația Națională a Penitenciarelor și grupul de lucru constituit în temeiul Ordinului ministrului justiției nr. nr.13 din 24 ianuarie 2020.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Prezentul proiect este elaborat în temeiul Legii nr. 48/2020 cu privire la restricționarea aplicării reducerii pedepsei condamnatului deținut în condiții precare de detenție, potrivit căreia până la data de 01.05.2020, Guvernul urmează să elaboreze un proiect de act normativ, pentru perfecționarea mecanismului despăgubirii pentru condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului.

Prin Legea nr. 272/2018, în Republica Moldova, a fost instituit remediul național de constatare în substanță a încălcării prevederilor art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, așa cum acest remediu a fost cerut de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în numeroasele hotărâri ale sale contra Republicii Moldova și în special în cauza *Shishanov c. Moldovei* (cererea nr. 11353/06).

Similar procedurii în fața Curții, în cadrul remediului național sarcina probațiunii detenției în condiții precare/conforme și existența prejudiciului moral a fost inversată. Astfel, instituției penitenciare îi revine sarcina combaterii afirmațiilor deținuților privind detenția lor în condiții precare.

În cazul în care descrierea făcută condițiilor de detenție presupuse degradante este credibilă și rezonabil detaliată astfel încât constituie probă *prima facie* a relelor tratamente, sarcina probei este transferată asupra Guvernului pârât, care este singurul ce are acces la informații care pot să confirme sau să infirme acuzațiile reclamantului. Guvernul pârâtul trebuie apoi, în special, să colecteze și să furnizeze documente relevante și să efectueze o descriere detaliată a condițiilor de detenție a reclamantului (*Muršić c. Croația*, cererea nr. 7334/137, §128).

La fel, Curtea a statuat că principiul *affirmanti, non neganti, incumbit probatio* nu poate fi întotdeauna aplicat în cazurile ce vizează condițiile precare de detenție, deoarece în unele cazuri, se întâmplă că statul pârât este singurul care are acces la informațiile ce ar putea confirma sau infirma pretențiile unui reclamant (*Shishanov c. Republica Moldova*, cererea nr. 11353/06, §87).

Pe altă cale, omisiunea instituției penitenciare, fără niciun motiv întemeiat, de a furniza judecătorului de instrucție informațiile care ar permite să combată sau să infirme afirmațiile deținuților, poate duce la anumite concluzii cu privire la credibilitatea afirmațiilor deținuților în cauză („acceptare tacită”) (*Fadeyeva c. Rusia*, cererea nr. 55723/00, §79).

În prezent, nu există un mecanism participativ de colectare și sistematizare a datelor privind condițiile de detenție din instituțiile penitenciare. Or, informațiile prezentate de către instituția penitenciară judecătorului de instrucție nu prezintă un suficient nivel de „încredere” în condițiile în care sunt furnizate de o instituție care este parte în proces. În aceste condiții, se propune crearea unui mecanism imparțial de evaluare sistematică a condițiilor de detenție pentru a furniza judecătorului de instrucție date veridice în scopul soluționării juste a plângerilor depuse.

Avem certitudinea că acest nou mecanism va crea premise pentru eliminarea oricăror suspiciuni în ceea ce privește practica neuniformă de abordare a remediului național și va asigura funcționalitatea conformă a acestuia.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin proiectul hotărârii de Guvern se propune cererea comisiilor de evaluare a condițiilor de detenție la nivelul fiecărei instituții penitenciare, care va fi compusă atât din membrii personalului penitenciar, cât și din reprezentanți ai instituțiilor naționale în domeniul prevenirii și combaterii torturii, tratamentelor inumane sau degradante și reprezentanți ai societății civile.

Această comisie va efectua evaluarea condițiilor de detenție și va colecta și acumula date și purtători de informații pentru raportul de evaluare, care se va întocmi la finalizarea fiecărei evaluări, cel puțin de două ori pe ani.

Evaluarea condițiilor de detenție se va efectua în baza Metodologiei cu privire la evaluarea condițiilor de deținere prin prisma respectării prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Această evaluare va presupune constatarea/stabilirea situației de fapt din instituțiile penitenciare, referitoare, în special, la următoarele aspecte materiale:

- 1) corespunderea spațiului de detenție per deținut;
- 2) dotarea corespunzătoare a celulelor de detenție;
- 3) starea materială a reparației din celulă;
- 4) alimentarea corespunzătoare;
- 5) asigurarea dreptului de a face baie;
- 6) asigurarea dreptului la igiena personală;
- 7) corespunderea facilităților sanitare;
- 8) lipsa de paraziți în celule;
- 9) ventilația, lumina corespunzătoare;
- 10) sistemul de încălzire;
- 11) salubritatea corespunzătoare a celulelor;

- 12) timpul suficient pentru exerciții în aer liber;
- 13) oferta de activități ocupaționale;
- 14) asigurarea dreptului de a nu fi supus fumatului pasiv;
- 15) asigurarea dreptului la asistență medicală corespunzătoare, etc.

În cadrul evaluării se va efectua descrierea detaliată a fiecărei celule cu indicarea: suprafeței acesteia, amenajării și dotării în conformitate cu normele prevăzute în anexele Statutului executării pedepsei de către condamnați, precum și altor încăperi/facilități ale instituției penitenciare.

În urma evaluării se va perfectă un raport de evaluare, în baza căruia se elaborează dosarul de evaluare, care va include raportul de evaluare, fișele de evaluare a fiecărei celule, imaginile fotografice captate și actele scanate. Datele respective vor fi utilizate la întocmirea rapoartelor instituției penitenciare în procesul de reprezentare la examinarea plângerilor împotriva condițiilor de detenție. Raportul de evaluare va servi în exclusivitate ca probă în instanța de judecată, care se va aprecia de către judecător în procesul examinării cauzei.

4. Fundamentarea economico-financiară

Prezentul proiect nu impune cheltuieli financiare suplimentare din contul bugetului public național.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul legii nu implică modificarea altor acte normative.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare* și pe platforma guvernamentală pentru consultări și dezbateri publice www.particip.gov.md.

Ministru

Fadei NAGACEVSCHI